ZSARÁTNOKÖSVÉNY

Pécs, este nyolc óra. A tanteremben feszült légkör. Félelem. Várakozásteli hangulat. Sokféle arc, sokféle korosztály. Férfiak és nők, fiatalok és idősebbek, sőt egy 13 éves kislány is. Vállalkozók, főiskolások, üzletemberek, munkanélküliek, háziasszonyok, mérnökök. Pécsről, Budapestről, az ország más részeiről. Németországból. És itt van egy igazi indián is. Mindjárt én következem, és tőlem is megkérdi a tanfolyam indiai származású vezetője, Upen Chokshi, miért jöttem el a tűzön járásra.

Hogy elterelje figyelmemet, inkább a többiek válaszaira figyelek. Az egyik lány a fájdalomtól való félelmét szeretné legyőzni. A 13 éves kislány egy tűzön járáson már megégette magát. Most mégis itt van, bár nagyon fél; de meg akar győződni arról, hogy nem szükségszerű megégni. Egyik hölgyet a puszta kíváncsiság hozta ide. A szó szoros értelmében csodát vár. Valóban nem égeti meg a 700–800 Celsius fokon izzó parázsszőnyeg? Hogyhogy nem sérül meg az érzékeny emberi láb?

Egy fiú a bűneitől szeretne megszabadulni. Egy másik férfi már átment egyszer a parázson, de nem tapasztalt félelmet. Most azt szeretné kideríteni, ez normális dolog, vagy netán belőle is „előkúszik" a rettegés. A mellettem ülő hölgy következik. Ő elhatározta, még a környéket is nagy ívben elkerüli. Egészen más programot tervezett magának. Hófehér bundát vett fel, csipkés nadrágot, nejlonharisnyát és tűsarkú cipőt. Ez a toalett majd csak távol tartja az ilyen veszélyes hóbortoktól... És most mégis itt ül, és elszántan győzködi magát: nem, nem, ő a világért sem kapható ilyen ostobaságra!

Én következem. Mi hozott ide? Ö-ö-ö, hát írni szeretnék a dologról. Már régóta érdekel a téma. Csakugyan lehetséges volna? Vagy ügyes szemfényvesztés? És egyáltalán, mire jó az ilyen hókuszpókusz 1994-ben, a civilizáció kellős közepén?!

Upen sarokba szorít. Hát miért nem tapasztalom meg magam?! Megpróbálhatom – udvariaskodom. De kiderül, próbálkozni semmivel sem érdemes. A dolgokat lehet csinálni – vagy nem csinálni. Engem és mást se fog senki arra kényszeríteni, hogy végigmenjünk a parázson. De készen állok-e a lehetőségre – csak a lehetőségre –, hogy ezen az éjszakán én is átmenjek a tűzön? Valami arra sarkall, hogy igent mondjak. Hiszen még mindig, akár az utolsó percben is megváltoztathatom döntésemet. Mindenképpen az én döntésem lesz! „S az égési sebek is a tiétek lesznek" – figyelmeztet egy belső hang. Látom magam, amint hasra esek az izzó szőnyegen, arccal a parázsba. Esetleg elájulok a fájdalomtól. Megnyomorodhatom egy életre. Látom, amint elszáguld velem a mentőautó, lábam bekötözve, s mintha ez önmagában nem volna elég, pokoli, józanabb barátaim is nekem esnek: *„Tiszta hülye vagy! Hogyan támadhatott ilyen ostoba ötleted?! Tökéletesen megérdemled ezeket a sebeket!"*

Ördögi véletlen, hogy ezekben a percekben Upen is megszólal: *„Természetesen az is benne van a pakliban, hogy csakugyan megégtek. Képzeljétek el a legrosszabbat. Ne meneküljetek el félelmeitek elől, hanem engedjétek előtörni őket a maguk valóságában. Semmilyen érzéseteket ne fojtsátok el."*

Mi az igazság? Hiszen ugyanez az ember azt mondta az előbb, hogy ezen az éjszakán a tűz senkit sem fog megégetni. Holnap, holnapután, mindig megéget, de ma kivételesen senkinek sem esik bántódása. Csak az előbb mondta, hogy halálunk órájáig nem fogjuk elfelejteni ezt a napot, s most megtapasztalhatjuk, mennyivel többre vagyunk képesek, mint hisszük, mekkora a különbség a valóság és a róla alkotott véleményeink között. Ugyanazok fogunk maradni, akik voltunk, és mégis megváltozik bennünk valami. És a tűzön járáshoz semmi szükségünk nincs megváltozott tudatállapotokra. Szó nincs hipnózisról, transzról. Mindent a legteljesebb fokú éberségben fogunk megtapasztalni. Azt is, hogy semmi természetfeletti, semmi misztikus nincs a dologban. Elmondta, hogy halálos betegeknek, például rákosoknak is szerveznek ilyen foglalkozásokat, és teljesen reménytelennek ítélt daganatok tűnnek el a betegek testéből a tűzön járás hatására.

Bizonyosságot szeretnék, de kihúzták alólam a széket. Bárcsak beszélgethetnék szomszédaimmal. Jópofizhatnék. Ihatnék egy korty vizet vagy befalhatnék egy darab csokoládét. De nem szabad. Mindez elterelné figyelmemet magáról a történetről. Félelmemről. Arról, hogy kezem-lábam izzad, hátam lúdbőrözik, szám kiszáradt, a nyelvem elzsibbadt.

„Mélyeket lélegezni, mélyeket lélegezni, ahogy Upen tanácsolta" – ismételgetem, miközben indulunk az iskolaudvarra. Hideg van, csend és sötétség. Tíz óra lehet. Esőre áll. Titokban reménykedem, mindjárt zuhogni kezd, és elmarad az egész. De az eső csak nem akar eleredni, a máglya pedig épül. Mindegyikünk hoz egy-egy fadarabot, újságpapírt. Már nálam is magasabb a kupac. Talán meg sem gyullad egy akkora halom ilyen nyirkos időben – reménykedem. Ám amikorra sikerül megnyugtatnom magam, az egész lángra lobban. Kísérteties világosság. Kicsit úgy érzem magam,

mint egy megégetésére váró boszorkány. Körbeállunk, megfogjuk egymás kezét. A körön átfut a remegés, szomszédaim tenyere is izzad. Szikrák röpködnek. Te jó Isten, mi lesz, ha meggyúlok? Le kell hunynunk szemünket, össze kell barátkoznunk a lángokkal. Úgy érzem, mintha iszonyú robajjal közeledne felém a tűz. Mintha rám akarna omlani, maga alá akarna temetni. Legszívesebben kitépném magam a körből és üvöltve elrohannék. Aztán, egyik pillanatról a másikra, különös, sohasem tapasztalt meleg önti el torkom és szívem környékét. Már nem is olyan ijesztő...

Még van két teljes óránk, amíg leég a farakás. Meditációs gyakorlat következik. Milyen félelmek tartanak vissza leginkább bennünket céljaink megvalósításától? És mihez kezdenénk, ha megszabadulnánk gúzsba kötő rettegéseinktől? Igazán őszintén válaszolni talán még az izzó parázsnál is félelmetesebb. Nono... Kiderül, tíz perc múlva elkészül a parázsszőnyeg. Indulás előtt Upen megkérdi, ki érzi úgy ezekben a percekben, hogy elsőként átmenne a parázson. Ketten jelentkeznek: egy fiatalember és egy lány. Bennem is megmozdul a kisördög: talán nyújtanom kellene a kezem. Józan eszem azonban lebeszél. Hiszem, ha látom. Feltétlenül nekem kell elsőnek megnyomorodnom?!

A parázshalom nem a legbarátságosabb látvány. Iszonyú meleget áraszt. Végigmenni EZEN? Nem őrültem meg! Mondjon mindenki, amit akar! Nem érdekel, mennyire ősi módszer, nem érdekel, hogy olyan különböző helyeken, mint a bolgár falvakban, a görög parasztok között, Indiában, a tibeti kolostorokban egyaránt ismert, és az sem érdekel, komoly üzletemberek is részt vesznek ezeken a foglalkozásokon. És az sem érdekel, mit mond Upen, ez a különös, ősz hajú emberke, aki „civilben" szintén üzletember, két gyára van, s közben személyiségfejlesztő tanfolyamokat vezet és embereket gyógyít...

Újra körbeállunk, de ezúttal nem fogjuk meg egymás kezét. Ettől nagyon elhagyatottnak érzem magam. Monoton indiai dalt kezdünk énekelni. E perctől kezdve bárki rámehet a parázsra, ha úgy érzi, indulnia kell. Upen azt javasolja, teli talppal, egy irányba lépkedjünk. Ne szaladjunk, de ne is sétáljunk. S ha átértünk, gyorsan dugjuk lábunkat az odakészített vödör vízbe, nehogy lábujjaink között maradjon egy izzó fadarab. Senki ne menjen át kétszer egymás után. Egyszerre mindig csak egyvalaki induljon el, s a következő ember csak akkor lépjen a parázsra, ha már senki sincs ott. Így elkerülhetők az értelmetlen balesetek.

Upen indul el elsőként. Egy pillanatra megfagy bennem a vér. Mosolygó arccal, magabiztos léptekkel halad végig a parázsszőnyegen. És semmi baja! Hihetetlen!

Aztán az elsőként jelentkező fiú meg lány is előlép. Előbb a fiú indul el. Aztán a lány. Nekik is sikerül! Hátha mégsem sarlatánság... Hátha mégis csak az a cél, megszabaduljunk félelmeinktől, megtanuljunk együtt élni akár legmélyebb rettegéseinkkel is anélkül, hogy azok korlátoznának bennünket, rontanának életünk minőségén? Hátha csakugyan jó arra ez a gyakorlat, hogy ráébredjünk, kik is vagyunk valójában, kétségeinken és félelmeinken túl. Vajon sikerül átvinni ezt a tapasztalatot mindennapjainkba? Vajon sikerül életünk összes problémáját egy nagy tűzön járásnak tekinteni, és égési sebek nélkül átgázolni rajtuk?

Vetkőzni kezdek. Titokban még mindig abban reménykedem, hátha nem fog lejönni lábamról a csizma. Lejön. Eközben mások is végiggyalogolnak a parázson, és nekik sem esik bántódásuk. A parázsszőnyeg elé lépek. Arcomba csapódik a forróság. De már nincs visszaút. Még elhatározom, akkor sem fogok megharagudni senkire, ha netán megégetném magam, és panaszkodás nélkül fogom elviselni az összes ezzel járó kellemetlenséget. Elvégre én kerestem magamnak. *„Ne filozofálj, hanem indulj!"* – szólal meg bennem egy hang. Lesz, ami lesz. Mély lélegzetet veszek és a parázs fölé emelem a lábam. Talpamat megcsapja a forróság. Méghogy nem éget! De nincs mese. Szinte automatikusan rálépek a parázsra, és már indulok is. Felocsúdni sincs időm, és már át is keltem ezen az izzó, kétszer kétméternyi felületen. Beleugrok a vödör vízbe, aztán helyemre szaladok. Hihetetlen. Nem érzem, hogy megégtem volna. A föld hideg. Vagy forró? Nem tudom eldönteni, annyira egyforma érzés...

De mit látnak szemeim? A fehér bundás hölgy, aki a világért sem akart idejönni, szintén vetkőzni kezd. Aztán a parázsszőnyeghez óvakodik... és elindul! Neki is sikerül! Annyira örülök, mintha én tettem volna.

Ugyanakkor nem vagyok benne biztos, csakugyan átmentem-e, vagy csak álmodtam. Igaz, teljesen világos fejjel tettem, de mégis olyan hihetetlen. *„Még egyszer el kell indulnom, hogy elhiggyem"* – határozom el. A parázs elé állok, de egyszerűen nem merek újra rálépni. Pedig ekkor már kettesével is mennek az emberek. Engem is hívnak, tartsak velük. Eszembe jut Upen figyelmeztetése. Jobban szeretném egyedül csinálni. A fehér ruhás hölgy sokadszorra megy át. Közben nevet. Valaki mellé szegődik, és mindketten sértetlenül átkelnek. *„Hátha már kihűlt, ezért olyan könnyű"* – kételkedem. De mintha olvasna a gondolataimban, Upen egy gereblyével felpiszkálja a parazsat. Ugyanolyan vörösen izzik, mint amikor lejöttünk; itt-ott még lángol is.

Rettegve bár, de újra rálépek. Most jobban figyelek. De bármennyire összpontosítok is talpamra, NEM ÉRZEM, HOGY ÉGETNÉ A PARÁZS. Furcsa, semmihez sem hasonlítható érzés. Mintha talán egy kicsit langyos volna, de lehet, ezt csak utólag teszem hozzá, mert mintha nem is lettek volna fizikai érzeteim. *„Most már elég ebből!"* – intem magam a vödör hideg vízben, s hogy ne kísérletezzek tovább, felveszem csizmámat.

Upen táncra perdül a parázson. Egy férfi legalább tízszer átkel, majd csárdásozni kezd. De ezt már nem akarom kipróbálni. Bizonyosságnak elég volt ennyi is...

KISS KATALIN

